

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Kari Huse, 62 55 10 76
Christen Ness

Fordeling av ekstra skjønnsmidler grunnet covid-19 første halvår 2021

Vi viser til brev fra departementet av 20. april med fylkesvis fordeling av ekstra skjønnsmidler grunnet covid-19 for første halvår 2021. Statsforvalteren i Innlandet mottok 50 mill. kroner til fordeling og ble bedt om å fordele midlene innen 14. juni. Tildelingen skal målrettes til kommunene med høyest merutgifter grunnet smittevern og oppfølging av TISK-strategien.

Økonomiske konsekvenser 2021 og fordeling av 50 mill. kroner

Kommunene i Innlandet har samlet mottatt 303 mill. kroner i ekstra rammetilskudd gjennom innbyggertilskuddet for første halvår. Vi legger til grunn at disse midlene i stor grad vil dekke kommunenes løpende beredskaps- og smittevernstiltak i disse månedene, og at skjønnsmidlene benyttes til å kompensere kommunene som er hardest rammet av pandemien.

Kommunene har rapportert regnskapsførte merutgifter til smittevern og TISK for de to første månedene i 2021. Mange kommuner i Innlandet har hatt et høyt smittetrykk denne våren, dette gjelder også kommuner som tidligere ikke har hatt særlig smitte ilt pandemien. Smittetrykket har vært høyere enn det vi la til grunn i vårt anslag for merutgifter første halvår som vi sendte departementet i mars. Vi antar derfor også at merutgiftene til TISK for Innlandet er høyere enn anslått i mars.

Vi har ikke bedt om oppdaterte tall for kommunenes påløpte utgifter for å fordele midlene på dette tidspunktet. Vi vil be om en ny rapportering for påløpte merutgifter til høsten i forbindelse med fordeling av ekstra skjønnsmidler for andre halvår. Vi vil da kunne rette opp ev. skjjevfordeling fra denne fordelingen når vi da mottar regnskapsførte utgifter for første halvår.

Vi har nå gjort en skjønsmessig vurdering og fordelt 50 mill. kroner ekstra skjønnsmidler. Fordelingen per kommune er vedlagt. Tildelingen er basert på smittetrykk fra januar til og med mai 2021. Smittetrykk er målt som andel smittede av befolkningen. I tillegg er kommuner som er regionsentre tillagt særskilt vekt i fordelingen. Dette begrunnes i at kommuner som er regionsentre har en merbelastning i håndteringen av pandemien som ikke da dekkes tilstrekkelig av økningen i innbyggertilskuddet. Samlet sett gir kommunenes sluttrapportering for 2020, rapportering fra de to første månedene 2021 og smittetrykket for kommunene et grunnlag for å vurdere kommuner som

har vært hardt rammet av pandemien. I tillegg har informasjon gjennom dialogen med kommunene gjennom pandemien gitt grunnlag for å gjøre en skjønsmessig vurdering med utgangspunkt i de nevnte kriterier.

Mange kommuner samarbeider i pandemihåndteringen, og det er gjerne en vertskommune som fører utgiftene løpende mens fordelingen av utgiftene mellom samarbeidskommunene skjer mot slutten av året. Vi har per nå ikke tatt hensyn til kommunenes andel av utgiftene i disse samarbeidene. Dette vil vi se nærmere på i rapporteringen i høsthalvåret. Vi legger her til grunn at tildelingen til regionsenterkommunene skal kompensere for kommunens egne merutgifter.

Økonomiske konsekvenser av pandemien samlet sett

Sluttrapporten for økonomiske konsekvenser for kommunesektoren i 2020, der KS har bidratt med beregninger, viser at kommunesektoren samlet sett er kompensert. Samtidig vises det til at det er store variasjoner mellom kommuner. Dette har vi også sett for kommunene i Innlandet, og vi mente det var viktig få en endelig rapportering fra kommunene når 2020 var avsluttet, for å vurdere hvordan pandemien har rammet den enkelte kommune.

Kommunene i Innlandet har rapportert sine påløpte merutgifter og inntektstap per 31.12.2020. Rapporterte merutgifter og inntektstap er vurdert opp mot anslått skattetap, kompensasjon og innsparingseffekter. Vi har lagt KS sine beregninger for skattetap, lønns- og pris effekt, sykelønnsrefusjon og arbeidsgiveravgift, men ga også mulighet for kommunene til å oppgi egne anslag for disse størrelsene.

Oversikt økonomiske konsekvenser og kompensasjon covid-19, Innlandet 2020		
	mill. kroner (KS-anslag*)	mill. kroner (kommunene-anslag)**
Rapporterte merutgifter og inntektstap	901,6	901,6
+ skattebortfall	201,4	277,0
SUM merutgifter og inntektstap	1 103,0	1 178,6
Kompensasjon rammetilskudd	528,4	528,4
Deflatoreffekt, redusert lønns- og prisvekst	455,0	400,0
Effekt av redusert arbeidsgiveravgift	123,9	142,3
SUM kompensasjon og innsparingseffekt	1 107,3	1 070,7

* KS sine beregninger for skattebortfall, deflatoreffekt og arbeidsgiveravgift er til grunn.

** Kommunenes beregninger for skattebortfall, deflatoreffekt og arbeidsgiveravgift er lagt til grunn. Der kommunene ikke hadde egne beregninger benyttes KS-tall.

Med KS sine beregninger ser Innlandet ut til å være greit kompensert totalt sett. Samlet sett har kommunen hatt merutgifter og inntektstap på totalt 1,103 mrd. kroner, inkludert skattetap. Kompensasjon og innsparingseffekter kan anslås til 1,107 mrd. kroner. Det er samtidig flere kommuner som ikke er rimelig kompensert. Med denne beregningen er det totalt 13 kommuner som kan sies å være underkompensert med 100 mill. kroner samlet sett.

Legger vi kommunenes anslag til grunn, er kommunene i Innlandet ikke kompensert samlet sett. Det er da 20 av Innlandets 46 kommuner som ikke er tilstrekkelig kompensert for de økonomiske konsekvenser av pandemien i 2020. Det er særlig skattetapet som utgjør forskjellen mellom KS og kommunenes beregning. En av årsakene til forskjellen i anslått skattebortfall knyttes til den store turistindustrien i Innlandet. Denne næringen har blitt rammet spesielt hardt, og ført til høyere arbeidsledighet enn normalt i fylket. KS sin prognosemodell tar ikke hensyn til variasjon i næringslivsstrukturen for kommunene, og vil dermed kunne gi et skjevt bilde av skatteinngangen.

Vi har gjennom året hatt tett dialog med kommunene, og kommunene har lagt ned en stor innsats i å levere gode regnskapsrapporter som skal være sammenlignbare. Vi har nå i mai/juni gjennomført åtte regionmøter med alle økonomisjefene. Der har vi bl.a. hatt dialog om de økonomiske konsekvensene av covid-19.

Kommunene gir tilbakemelding om følgende hovedutfordringer knyttet til håndtering av pandemien og kompensasjon for de økonomiske konsekvensene:

- Kommunene uttrykker stor bekymring for de langsiktige effekter av covid-19, særlig konsekvenser for sårbare grupper og innenfor psykisk helse.
- Mange kommuner har hatt store utgifter knyttet til utsatte omstillings- og innsparingseffekter som ikke er gjennomført pga pandemihåndteringen. Disse kostnadene inngår ikke i rapporteringen. For enkelte kommuner kan dette gi utfordringer som påvirker budsjettbalansen og kommunens oppsparte reserver, også fremover.
- Mange i kommunene har over lang tid stått i håndtering av pandemien. Omprioritering av personale i kommunen inngår ikke i rapporteringen. Slitasje på personale og etterslep på oppgaver som må tas igjen, er utfordringer som kan gi merutgifter på et senere tidspunkt.
- Flere kommuner mener de har hatt inntektstap på kommunal virksomhet som per nå ikke er kompensert, herunder tap innenfor kultur, idrett og svømmeanlegg.
- Flere kommuner kjenner seg ikke igjen i de anslåtte innsparingene ved lavere lønns- og prisvekst i 2020 som er lagt til grunn for å beregne om kommunene er rimelig kompensert.
- Flere kommuner mener at det reelle skattetapet knyttet til covid-19 er høyere enn det som er lagt til grunn for å beregne om kommunene er rimelig kompensert.

Vi ber departementet merke seg innspillene fra kommunene i arbeidet videre for håndtering av de økonomiske konsekvensene av pandemien. Vi mener det er viktig at det vurderes behov for ytterligere midler i siste halvår 2021 og videre inn i 2022, selv om utgiftene til smittevern og TISK forhåpentligvis vil avta.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Marte Kari Huse
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Øyer kommune	Kongsvegen 325	2636	ØYER
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Søndre Land kommune	Hovsbakken 1	2860	HOV
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Eidskog kommune	Pb 94	2230	SKOTTERUD
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA
Nord-Odal kommune	Herredsvg 2	2120	SAGSTUA
Lom kommune	Midtgard	2686	LOM

Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
Trysil kommune	Pb 200	2421	TRYSIL
Sel kommune	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	DOKKA
Lesja kommune	Postboks 53	2665	LESJA
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Tynset kommune	Torvgt. 1	2500	TYNSET
Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRÅ
Lillehammer kommune	Postboks 986	2626	LILLEHAMMER
Etnedal kommune	Kyrkjevegen 10, Bruflat	2890	ETNEDAL
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Øystre Slidre kommune	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
Vestre Slidre kommune	Slidrevegen 16	2966	SLIDRE
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES
Grue kommune	Pb 94	2261	KIRKENÆR
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Sør-Aurdal kommune	Tingvollbakkin 15	2930	BAGN
Ringebu kommune	Hanstadgate 4	2630	RINGEBU
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Gjøvik kommune	Postboks 630	2810	GJØVIK
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Vang kommune	Tyinvegen 5161	2975	VANG I VALDRES
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Ringsaker kommune	Pb 13	2381	BRUMUNDDAL
Folldal kommune	Gruvvegen 1	2580	FOLLDAL
Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	ALVDAL
Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Våler kommune	Sentralgården	2436	VÅLER I SOLØR
Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2485	RENDALEN
Løten kommune	Pb 113	2341	LØTEN
Kongsvinger kommune	Postboks 900	2226	KONGSVINGER